

Burgemeester van Reenensingel 101
Postbus 420
2800 AK Gouda

T 085 - 486 24 50
E info@sikb.nl
I www.sikb.nl

Impactanalyse beperking reikwijdte tot erkenningsplichtige werkzaamheden

Aan: CCvD Bodembeheer
Datum: 24 juni 2021
Van: Programmabureau

Dit document behoort bij de openbare reactieronde op BRL SIKB 6000 vs 6.0-c009 resp. BRL SIKB 7000 vs 7.0-c009. De verwerking van deze analyse is in genoemde BRL-en opgenomen in par 1.2 en bijlage 1.

Reacties op deze impactanalyse (en genoemde BRL-en) kunnen tot 15 september 2021 ingediend worden via info@sikb.nl onder gebruikmaking van het gepubliceerde reactieformulier.

Inleiding

Bij de voorbereiding van de beleidsrijke wijziging van BRL SIKB 6000 en BRL SIKB 7000 is in de Begeleidingscommissie gesproken over de reikwijdte van het certificeringsschema. In essentie gaat het over de vraag of *niet-erkeningsplichtige* activiteiten onder de reikwijdte van het certificaat moeten vallen. De Begeleidingscommissie heeft in haar laatste bijeenkomst besloten dat het certificeringsschema zich zou moeten beperken tot alleen erkenningsplichtige activiteiten. Dit is doorgevoerd in de ontwerpdocumenten zoals separaat aan het CCvD worden voorgelegd.

De vraag of niet-erkeningsplichtige activiteiten onder de reikwijdte van het certificaat moeten vallen grijpt in op het niveau van de essentie van het publiek-private stelsel. Dat geldt ook voor de impact van oplossingsrichtingen. Bovendien is de impact ook voor andere schema's in beheer bij SIKB of andere partijen aanzienlijk.

Om die reden is in de BC afgesproken dat er een impactanalyse voor het CCvD wordt gemaakt over de mogelijke gevolgen van dit besluit. Deze analyse wordt bijgaand voorgelegd.

Achtergrond

De certificeringsschema's BRL SIKB 6000 en 7000 zien toe op het 'Graven in en saneren van (land/water)bodem' (BRL SIKB 7000) alsmede op de 'Milieukundige begeleiding daarvan' (BRL SIKB 6000). Beide schema's geven mede invulling aan de kwaliteitsborging binnen het publiek-private stelsel zoals dat binnen KWALIBO is geregeld.

KWALIBO beoogt een samenwerking tussen publieke en private partijen zodanig dat zij gezamenlijk werken aan een verantwoord bodembeleid. De centrale overheid bepaalt daarbij op stelselniveau de randvoorwaarden, decentrale overheden bepalen op decentraal niveau uitvoeringsvoorwaarden, een CCvD bepaalt in een privaat certificeringsschema¹ (hierna: schema) uitvoeringseisen en de kwaliteitsborging daarvan en zowel in het publieke als private domein wordt toezicht gehouden op de uitvoering.

Basis voor deze publiek-private rolverdeling is het onderling vertrouwen in elkaars deskundigheid en onafhankelijkheid, iets wat moet worden 'verdiend' in de uitvoeringspraktijk en moet worden bewezen middels een (eveneens dual) publiek-privaat stelsel van toezicht.

Op 18 september 2020 heeft de minister van I&W een brief aan de Tweede Kamer aangeboden over drie onafhankelijke onderzoeken inzake het bodemstelsel.

De conclusies en aanbevelingen van de drie onderzoeken in relatie tot KWALIBO wijzen alle op de waarde van het stelsel als zodanig, en op het belang van een versterking van het stelsel, en van toezicht en handhaving.

Een nadere toelichting hoe de publiek-private rolverdeling in relatie staat tot de totstandkoming van en toezicht op uitvoering van de certificeringsschema's is opgenomen in bijlage 1.

Vertaling KWALIBO in de huidige schema's

¹ Voor de leesbaarheid wordt deze notitie uitgewerkt voor certificering. De notitie geldt in analogie ook voor accreditatie (o.a. laboratoria) en inspectie (o.a. inspectie-instellingen).

In de Regeling bodemkwaliteit (Rbk) is een aantal werkzaamheden opgenomen met een hoog potentieel risico voor de bodem. Deze werkzaamheden zijn gekoppeld aan een wettelijke erkenningsplicht. Om erkenningsplichtige werkzaamheden te mogen uitvoeren, moet een organisatie een erkenning aanvragen bij Bodem+. Een belangrijke erkenningseis is het beschikken over een certificaat voor de werkzaamheid. De daaraan ten grondslag liggende certificatieschema's zijn per werkzaamheid aangewezen in bijlage C van de Rbk. Een aantal van deze schema's valt onder het beheer van SIKB (zie ook bijlage 1).

Voor een schema is het van belang om vast te stellen wat de reikwijdte van het schema is: aan welke werkzaamheid (of product) stelt het schema eisen. In geval van SIKB stelt het Centraal College van Deskundigen vast welke werkzaamheden onder het schema vallen. Het College kijkt daarbij niet of werkzaamheden erkenningsplichtig of niet-erkeningsplichtig zijn, maar kijkt naar een potentieel hoog milieurisico en of certificering een effectief middel is voor de betrokken partijen: uitvoerders, opdrachtgevers en bevoegde gezagen².

In meerdere schema's van SIKB zijn daarom zowel erkenningsplichtige als niet-erkeningsplichtige werkzaamheden opgenomen³. Daarbij geldt:

- Organisations en hun opdrachtgevers moeten erkenningsplichtige werkzaamheden onder certificaat uit (laten) voeren (op grond van de erkenningsplicht Rbk)
- Organisatie en hun opdrachtgevers mogen niet-erkeningsplichtige werkzaamheden onder certificaat uit (laten) voeren (bijv. ten behoeve van kwaliteitsborging (bij uitvoerder) en ontzorging (bij opdrachtgever)).

Daarbij kan de decentrale overheid terugvallen op de eisen binnen het schema, indien deze eisen binnen het domein van decentrale regelgeving vallen. Binnen BRL SIKB 6000-7000 is dit o.a. het geval bij het saneren van waterbodems onder protocol 6003-7003.

Toekomstige situatie

Met de komst van de Omgevingswet en het nieuwe Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) wordt een nieuw onderscheid aangebracht tussen enerzijds activiteiten zonder of met een laag milieurisico en anderzijds activiteiten met een hoog milieurisico. De laatste categorie worden in het Bal de milieubelastende activiteiten benoemd. Op grond van het Bal wordt hier een aantal eisen aan gesteld. Bij milieubelastende activiteiten op het gebied van bodem en ondergrond is dit bijvoorbeeld het aanleveren van bescheiden, meldplicht of het opstellen van een uitvoeringsplan.

Naast de nieuwe indeling in het Bal blijft ook de erkenningsplicht op grond van het Besluit / Regeling bodemkwaliteit bestaan.

De milieubelastende activiteiten vallen grotendeels maar niet geheel samen met de erkenningsplichtige werkzaamheden. Gevolg is dat enkele milieubelastende activiteiten niet erkenningsplichtig zijn en dat erkenningsplicht geldt voor enkele activiteiten die als milieubelastende activiteit zijn aangewezen. Daarnaast zijn er activiteiten waarvan eerder een potentieel bodemrisico is onderkend, maar die zowel niet-erkeningsplichtig zijn en geen milieubelastende activiteit zijn. Hiervoor gelden dan soms wel weer decentrale regels, in een enkel geval zelfs rijksregels.

² Deze werkwijze is laatstelijk bevestigd in het CCvD van 26 maart 2020, waarbij dit punt expliciet aan de orde is gekomen naar aanleiding van de openbare reactieronde op de beleidsarme wijziging van de BRL SIKB 6000-7000. Binnen die wijziging zijn zowel erkenningsplichtige als niet-erkeningsplichtige werkzaamheden opgenomen, mede na discussie in de BC BRL SIKB 6000-7000. Dit was een voortzetting van de reeds bestaande situatie.

³ Binnen de SIKB-schema's worden ook in andere SIKB-schema's erkenningsplichtige en niet-erkeningsplichtige werkzaamheden gecombineerd, waaronder:

- BRL SIKB 1000: De niet-erkeningsplichtige activiteit monsterneming van te storten korrelvormige afvalstoffen kent eigen protocol 1004
- BRL SIKB 7500: De scope bevat o.a. de niet-erkeningsplichtige activiteiten afzeven bodemvreemde materialen uit herbruikbare grond' en 'afzeven en bewerken van hergebruiksgrond' binnen protocol 7510; de niet-erkeningsplichtige activiteit 'op natuurlijke wijze ontwateren van baggerspecie' kent een eigen protocol 7511.
- BRL 9335: De niet-erkeningsplichtige activiteit civiel-technische kwalificatie van grond icm milieuhygiënische kwalificatie kent eigen protocol 9335-9

Dit leidt tot de volgende situatie.

Erkenningsplichtige werkzaamheid milieubelastende activiteit	Niet-erkenningsplichtige werkzaamheid milieubelastende activiteit
Erkenningsplichtige werkzaamheid geen milieubelastende activiteit	Niet-erkenningsplichtige werkzaamheid geen milieubelastende activiteit

Tabel 1: Verdeling erkenningsplichtige en milieubelastende activiteiten.

Overwegingen: welke werkzaamheden behoren tot de reikwijdte

In de vigerende BRL SIKB 6000 en 7000 wordt geen onderscheid gemaakt tussen erkenningsplichtige en niet-erkenningsplichtige werkzaamheden. Alle werkzaamheden die binnen het domein ‘saneren’ kunnen worden uitgevoerd, vallen onder de certificering.

In het Wijzigingsblad bij de BRL SIKB 6000 en 7000 zoals voorbereid voor de Omgevingswet (Wijzigingsblad van 26 maart 2020) is wel onderscheid gemaakt tussen erkenningsplichtige en niet-erkenningsplichtige werkzaamheden. Voor beide type werkzaamheden kan worden gecertificeerd, waarbij is opgemerkt dat certificering voor niet-erkenningsplichtige werkzaamheden op vrijwillige basis geschiedt.

Bij de beleidsrijke wijziging BRL SIKB 6000-7000 ligt nu voor om certificering alleen voor erkenningsplichtige werkzaamheden mogelijk te maken.

Onderstaand is een aantal praktische gevolgen van een dergelijk voornemen weergegeven. Deze zien toe op alle schema's en zijn niet specifiek voor BRL SIKB 6000-7000.

- Activiteiten met een potentieel milieurisico kunnen niet onder certificaat uitgevoerd worden, ook al is vastgesteld dat zij een potentieel milieurisico in zich hebben (bijv. milieubelastende activiteiten of eerder wel certificeerbare werkzaamheden).
>> Dit leidt tot kwaliteitserosie en potentieel meer milieuschade.
- Het schema stelt alleen eisen aan erkenningsplichtige werkzaamheden, de reikwijdte van het schema is daarmee exact gelijk aan de erkenningsplicht uit de Rbk.
>> Dit maakt het juridisch eenvoudiger om de schema's in de Rbk aan te wijzen.
- Het schema stelt alleen eisen aan erkenningsplichtige werkzaamheden, beoordeling kan niet plaats vinden op niet-erkenningsplichtige werkzaamheden.
>> Dit maakt dat organisaties zich niet kunnen laten beoordelen tegen de eisen aan niet-erkenningsplichtige werkzaamheden om vervolgens erkenning aan te vragen voor erkenningplichtige werkzaamheden. NB: dit is het principiële punt van I&W
- Onder de niet-erkenningsplichtige activiteiten zijn ook werkzaamheden die tot op heden (overgangsrecht) en met de komende Wijzigingsbladen (Omgevingswet) wel certificeerbaar waren.
>> Dit schept verwarring en onduidelijkheid over wat wel en wat niet is te certificeren voor certificaathouders en te gebruiken voor toezichthouders en opdrachtgevers.
- Onder de niet-erkenningsplichtige vallen ook activiteiten waar decentrale regelgeving wel eisen aan kan / moet stellen. Er zijn geen eisen in schema's meer aan deze activiteiten waarnaar verwezen kan worden. De private certificering kan niet meer toezien op deze activiteiten.
*>> Dit leidt ertoe dat decentrale overheden zelf – om aan hun verantwoordelijkheden te voldoen – eisen moeten gaan opstellen en handhaven t.b.v. niet-erkenningsplichtige werkzaamheden (deze zijn immers niet meer certificeerbaar, er zijn daarmee juridisch ook geen eisen waarnaar verwezen kan worden). Gevolg is o.a. een veel grotere belasting van decentrale overheden bij zowel vergunningverlening als toezicht en handhaving.
>> Dit leidt ertoe dat opdrachtgevers zelf – om aan hun verantwoordelijkheden te voldoen – eisen moeten gaan opstellen en handhaven t.b.v. niet-erkenningsplichtige werkzaamheden. Gevolg is*

o.a. een grotere inspanning van individuele opdrachtgevers.

- Gegeven het zelf moeten stellen van eisen door individuele decentrale overheden en opdrachtgevers, zal het aantal en de variëteit van eisen aan dezelfde activiteiten toenemen.
>> Dit leidt ertoe dat uitvoerders van niet-erkenningplichtige werkzaamheden met een diversiteit aan eisen te maken krijgen, met toenemende complexiteit om dit te verwerken, een hoger risico op afwijkingen en een extra belasting op kwaliteitssysteem en kwaliteitsborging. Dat is contrair aan de wens om, gelet op de uitkomsten van de Beleidsevaluatie, het stelsel te vereenvoudigen.
- Omdat er via centrale certificering geen eisen aan niet-erkenningplichtige activiteiten worden gesteld, neemt calculerend gedrag bij uitvoerders van deze activiteiten toe.
>> Dit leidt tot een toenemend risico op kwaliteitseroderend gedrag als gevolg van calculerend gedrag of als gevolg van ontbreken van kennis bij de uitvoerders (waar ook geen eisen voor gelden), zoals bij het opschalen van werk van niet-erkenningplichtig naar wel erkenningplichtige werkzaamheden of bij het werken op het grensvlak van beiden (bijv., bijvoorbeeld daar waar in projecten een bodemkwaliteit rond de interventiewaarde wordt vermoed of wordt aangetroffen).
- Omdat een deel van de reguliere werkzaamheden van een certificaathouder niet binnen de reikwijdte van het certificaat vallen, zijn er minder projecten om conformiteit met de eisen aan te tonen (lees: om audits mogelijk te maken).
>> Dit leidt tot afname van het aantal projecten waarop een certificaathouder kan worden beoordeeld. In kleine markten – als waterbodemsaneringen – waar erkenningplichtige en niet-erkenningplichtige werkzaamheden sterk verwant en eisen gelijk zijn, is het lastig om het certificaat te behouden. De facto zal het leiden tot afname van het aantal certificaathouders en daarmee – een beperking van de potentiële aanbieders voor opdrachtgevers .
- Op basis van accreditatieregels moet een schema niet-wettelijke eisen bevatten.
>> Dit leidt ertoe dat het opnemen van alleen erkenningplichtige activiteiten in het schema, een risico vormt voor acceptatie van een schema door de Raad voor Accreditatie (RvA). Immers, met het opnemen van het schema in de Rbk met een reikwijdte die zich beperkt tot de erkenningplichtige activiteiten, leidt tot een situatie waarin alle eisen tot de formele regelgeving gaan behoren. Het opnemen van niet-erkenningplichtige werkzaamheden binnen de reikwijdte, maakt dat er per definitie ook niet-wettelijke eisen gelden.

Impact op BRL SIKB 6000-7000

Het voorstel van de Begeleidingscommissie is om de reikwijdte te beperken tot de erkenningplichtige werkzaamheden. Om de impact van voorstel te duiden, is in tabel 2 aangegeven op welke wijze de huidige certificeerbare werkzaamheden worden ingedeeld op basis van erkenningplicht en milieubelastende activiteit.

Erkenningplichtige werkzaamheid milieubelastende activiteit	Niet-erkenningplichtige werkzaamheid milieubelastende activiteit
Graven in de bodem met een kwaliteit boven interventiewaarde met grondverzet met een volume gelijk of meer dan 25 m ³ en afvoer van grond. MKB: processturing; verificatie n.v.t. <i>(op basis van Rijksregels uit het Bal)</i>	Graven in de bodem met een kwaliteit onder of gelijk aan interventiewaarde met grondverzet met een volume gelijk of meer dan 25 m ³ MKB: processturing, verificatie n.v.t. <i>(op basis van Rijksregels uit het Bal)</i>
Tijdelijke uitname (graven in de bodem met een kwaliteit boven interventiewaarde met grondverzet met een volume gelijk of meer dan 25 m ³ zonder afvoer van grond) MKB: processturing, verificatie n.v.t. <i>(op basis van Rijksregels uit het Bal)</i>	
Saneren van de bodem exclusief in situ technieken MKB: processturing en verificatie	

<i>(op basis van Rijksregels uit het Bal)</i>	
Saneren van de bodem met in situ technieken MKB: processturing en verificatie <i>(op basis van Rijksregels uit het Bal, aangevuld met maatwerkregels/-voorschriften)</i>	
Erkenningsplichtige werkzaamheid geen milieubelastende activiteit	Niet erkenningsplichtige werkzaamheid geen milieubelastende activiteit
Grondwatersanering (al dan niet met in situ technieken) MKB: processturing en verificatie <i>(op basis van decentrale regels uit de omgevingsverordening en/of het omgevingsplan of op basis van een omgevingsvergunning)</i>	Graven in de bodem met grondverzet met een volume minder dan 25 m ³ MKB: n.v.t. <i>(eventueel op basis van decentrale regels)</i>
Het uitvoeren van een ingreep zijnde een baggerwerk of onderhoudswerk met een omvang van tenminste 1000 m ³ , in de bodem of oever van een oppervlaktewaterlichaam die is ingedeeld in de bodemkwaliteitsklasse sterk verontreinigd MKB: processturing <i>(op basis van decentrale regels uit de waterschapsverordening, en/of de omgevingsvergunning of maatwerkvoorschriften)</i>	Het uitvoeren van een ingreep zijnde een baggerwerk of onderhoudswerk met in de bodem of oever van een oppervlaktewaterlichaam die niet is ingedeeld in de bodemkwaliteitsklasse sterk verontreinigd en / of waarvan de omvang minder bedraagt dan 1000 m ³ MKB: n.v.t. <i>(op basis van decentrale regels uit de waterschapsverordening, en/of de omgevingsvergunning of maatwerkvoorschriften)</i>

Tabel 2: erkenningsplichtige en milieubelastende activiteiten, incl. regelgevend kader voor uitvoering van de activiteit. Toelichting: de in de matrix genoemde werkzaamheden zijn alle onderdeel van huidige BRL SIKB 6000 / 7000 incl. de in maart 2020 vastgestelde Wijzigingsbladen ten behoeve van de Omgevingswet. Deze zijn bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet dus wel certificeerbaar.

Uit tabel 2 is af te leiden dat voor BRL SIKB 6000 en 7000 het aantal erkenningsplichtige werkzaamheden hoger is dan het aantal niet-erkeningsplichtige werkzaamheden. Het lijkt daarmee dat de beperking van de reikwijdte gering is.

Echter, het aantal uitgevoerde niet-erkeningsplichtige projecten uit tabel 2 zal vele malen hoger liggen dan het aantal erkenningsplichtige projecten. Daarbij is het milieurisico ook van deze niet-erkeningsplichtige werkzaamheden in potentie hoog. Zeker waar het de activiteit 'graven < 1m en afvoer grond > 25m³' betreft. Hoewel deze activiteit weliswaar geen saneringsdoelstelling kent, is deze activiteit ook door de overheid gekenschetst als risicovol, getuige de classificatie als milieubelastende activiteit.

De impact van de beperking van de reikwijdte is daarmee hoog.

Opties

Voor de bovenstaande ingrijpende vraag is een aantal opties.

Uit het oogpunt van vermindering van complexiteit (een uitkomst van de Evaluatie KWALIBO), lijkt het raadzaam om zowel erkenningsplichtige en niet-erkeningsplichtige werkzaamheden binnen de reikwijdte van het schema te behouden. Alleen dan wordt zoveel mogelijk eenheid in voorschriften en eisen voor alle bodemgerelateerde werkzaamheden bewerkstelligd en kunnen individuele partijen terugvallen op (de eisen in) het certificeringsschema.

Uitgaande van één schema met zowel erkenningsplichtige en niet-erkeningsplichtige werkzaamheden, zijn er verschillende opties:

- a. *Beperk alle audits tot alleen erkenningsplichtige werkzaamheden (in BC besproken)*
Dit wordt geblokkeerd door de accreditatieregels die stellen dat een certificerende instelling zelf zijn steekproef moeten kunnen bepalen (dus over alle werkzaamheden zonder beperkingen).
- b. *Beperk de initiële audit tot erkenningsplichtige werkzaamheden en beoordeel elke auditcyclus alle eisen tenminste tegen erkenningsplichtige werkzaamheden (met CI-overleg besproken)*

Voordeel is dat het mogelijk is om gedurende de auditcyclus ook tegen niet-erkenningplichtige werkzaamheden te beoordelen.

Dit wordt geblokkeerd door de accreditatieregels die stellen dat een certificerende instelling zelf zijn steekproef moeten kunnen bepalen (dus over alle werkzaamheden zonder beperkingen).

Mogelijk kan dit worden ondervangen doordat de eisen aan de niet-erkende werkzaamheden ook gesteld worden aan erkende werkzaamheden (zij het met een andere projectspecifieke invulling).

Je zou dus kunnen betogen dat beoordeling van een eis aan erkenningplichtige werkzaamheden ook de eis aan een niet-erkenningplichtige werkzaamheden aftoetst.

c. *Geen beperkingen t.a.v. de audits (huidige situatie)*

Mogelijk bezwaar is dat organisaties die zich laten certificeren op niet-erkenningplichtige werkzaamheden op basis van het certificaat wel een erkenning kunnen aanvragen.

Voordeel is een overzichtelijk systeem dat aansluit bij de huidige situatie en de situatie na het 'Wijzigingsblad voor Omgevingswet'.

d. *Maak aparte scopes binnen een protocol voor erkenningplichtige en niet-erkenningplichtige werkzaamheden. Scopes worden apart toegekend op het certificaat*

Mogelijk bezwaar is dubbele auditlasten (elke scope moet worden aangetoond) en dat er meer complexiteit in de schema's ontstaat.

Tevens is een mogelijk bezwaar dat een aangenomen niet-erkenningplichtig project ter plaatse in een erkenningplichtig project kan wijzigen, met gevolgen voor voortgang van het werk, etc.

Voordeel is dat certificering voor erkenningplichtige en niet-erkenningplichtige werkzaamheden mogelijk blijft binnen het schema (met alle voordelen zoals eerder aangegeven).

En een voordeel is dat de accreditatieregels hier niet blokkerend in zijn, zolang elke scope op het certificaat afgetoetst wordt.

Bijlage 1: Totstandkoming en toepassing certificering in publiek-privaat stelsel KWALIBO

Publiek deel: erkenningsplicht

- De overheid definieert werkzaamheden met een hoog milieuhygiënisch risico voor de bodem. Bedrijven en overheden die deze werkzaamheden willen uitvoeren moeten daarvoor beschikken over een erkenning van het Ministerie I&W (via Bodem+). Deze werkzaamheden zijn de erkenningsplichtige werkzaamheden. De erkenningsplicht is geregeld via het Besluit bodemkwaliteit (Bbk), aanwijzing van de erkenningsplichtige werkzaamheden geschiedt via de Regeling bodemkwaliteit (Rbk).
- Het toekennen van een erkenning aan een organisatie voor een erkenningsplichtige werkzaamheid geschiedt in belangrijke mate op basis van het behalen van een certificaat of accreditatie voor die werkzaamheid. Het certificaat of de accreditatie is daarbij gebaseerd op een privaat certificerings-, inspectie- of accreditatieschema (hierna: schema)⁴.
- Voor enkele milieukritische functies geldt dat – op grond van het Bbk – individuele personen bij Bodem+ geregistreerd moeten zijn voor die functie. De eisen voor de functie worden vastgelegd in de schema's, de registratie kan alleen plaatsvinden via een aanmelding van een functionaris door een gecertificeerde organisatie.
- Voor enkele werkzaamheden stelt de overheid – naast de erkenningsplicht – een aantal technische uitvoeringseisen. Schema's of andere normdocumenten binnen het KWALIBO-stelsel kunnen deze overnemen of er naar verwijzen, ze mogen nooit in tegenspraak zijn met deze wettelijke eisen.

Totstandkoming schema's

- Private schema's komen tot stand binnen Colleges van Deskundigen, samengesteld uit afnemers, leveranciers, overheden en certificatie-instellingen. Het College zorgt voor de inhoud en kwaliteit van de schema's, de balans in belangen en onafhankelijkheid van individuele partijen. Het College definieert daarbij binnen de schema's een reikwijdte (welke werkzaamheden / producten kunnen worden gecertificeerd) en de eisen aan werkzaamheden / producten en de eisen aan privaat toezicht.
- Het toezicht op de totstandkoming van de schema's en op de kwaliteit van de schema's ligt – op basis van de WANAI⁵ – bij de Raad voor Accreditatie. Deze baseert zich bij haar werkzaamheden op de internationale accreditatierichtlijnen (ISO-richtlijnen) en de RvA-richtlijnen op grond van de EU Dienstenrichtlijn. Een belangrijke eis is dat een schema niet-wettelijke eisen moet bevatten. Indien dat niet zo zijn, zou het private toezicht toezien op alleen wettelijke verplichtingen en daarmee op de stoel zitten van de publieke toezichthouder.
- Alleen schema's die zijn geaccepteerd door de RvA (en daarmee in het private domein tot stand zijn gekomen), kunnen worden via bijlage C van de Rbk aangewezen als verplicht toe te passen om te komen tot erkenning voor een specifieke werkzaamheid.

Publiek en privaat toezicht op uitvoering van werkzaamheden

De certificaathouder is verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van de gecertificeerde werkzaamheden. Dat wil zeggen: zowel zijn organisatie, mensen, methoden en middelen als de uitgevoerde werkzaamheden (of het geproduceerde product) moeten voldoen aan de eisen uit het schema. De afnemer (opdrachtgever) en de maatschappij (het publieke belang) moeten hier op kunnen vertrouwen. Om genoemd vertrouwen te schragen staat de organisatie resp. zijn werkzaamheden onder verschillende soorten toezicht:

- Voor het gehele schema geldt toezicht van een certificerende instelling. Deze ziet toe op zowel kwaliteitseisen en competentie-eisen en op alle uitvoeringseisen. Het toezicht op alle eisen stelt de certificerende instelling in staat om een integrale beoordeling te maken of een organisatie in staat is alle handelingen binnen het schema bij voortdurende conform de eisen uit te voeren. Indien de certificerende instelling de organisatie hiertoe in staat acht, verstrekt hij een kwaliteitsverklaring: het certificaat.

⁴ Voor de leesbaarheid wordt deze notitie uitgewerkt voor certificering. De notitie geldt in analogie ook voor accreditatie (o.a. laboratoria) en inspectie (o.a. inspectie-instellingen).

⁵ WANAI: Wet aanwijzing nationale accreditatie-instelling.

Gelet op de noodzaak tot integrale beoordeling kan de certificerende instelling – mede op basis van de accreditatierichtlijnen – geen eisen uitzonderen van zijn toezicht. Hij verklaart immers dat de organisatie in staat is om conform het *volledige* schema te werken.

- In geval van publieke eisen, staat de organisatie tevens onder toezicht van overheden die toezien op het voldoen aan de eisen uit het publieke domein. Dit betreft
  - o decentrale overheden voor uitvoeringseisen op basis van decentrale regelgeving (bijv. middels beschikkingen, meldingen, vergunningen, etc.)
  - o ILenT voor systeemtoezicht (toezicht op erkenningsregeling) en op uitvoeringseisen vanuit wet- en (centrale) regelgeving (bijv. eisen uit Bbk/Rbk en private eisen aan de erkenningsplichtige werkzaamheden).

Zowel decentrale overheden als ILenT kunnen daarbij gebruik maken van het schema, indien de eisen die zij stellen afgedekt worden door de eisen in het schema.

- Een private opdrachtgever is, onverminderd de verantwoordelijkheden van de door hem ingezette certificaathouder, eindverantwoordelijk voor hetgeen onder zijn verantwoordelijkheid gebeurt. Om deze in te vullen moet hij tevens eisen stellen aan zijn adviseur/aannemer. In essentie moet hij daarbij gebruik maken van een erkende organisatie (in geval van erkenningsplichtige werkzaamheden). Voor niet-erkeningsplichtige werkzaamheden zal hij zelf eisen moeten formuleren, of kan hij – indien de werkzaamheid in een certificering is opgenomen - een certificaat eisen.